

॥ શ્રીપાંત્રીશ વોલનો થોકમો પ્રારંભ. ॥

૧ પહેલે વોલે નરકગતિ, તિર્યંચગતિ, મનુષ્યગતિ
અને દેવતાનીગતિ એ ચાર ગતિ જાણવી ॥

૨ વીજે વોલે એકેન્દ્રિય જાતિ, બેન્દ્રિય જાતિ,
ત્રેન્દ્રિય જાતિ, ચૌરિન્દ્રિય જાતિ અને પંચેન્દ્રિય જાતિ
એ પાચ જાતિ જાણવી ॥

૩ ત્રીજે વોલે પૃથ્વીકાય, અપકાય, તેજકાય, વાયુ
કાય, વનસ્પતિકાય અને ત્રસકાય એ ઠકાય જાણવી ॥

૪ ચોથે વોલે શ્રોત્રેન્દ્રિય, ચક્ષુરિન્દ્રિય, ઘાણેન્દ્રિય,
રસેન્દ્રિય, અને સ્પર્શેન્દ્રિય એ પાચ ઇન્દ્રિય જાણવી ॥

૫ પાંચમે વોલે આહાર પર્યાપ્તિ, શરીર પર્યાપ્તિ,
ઇન્દ્રિય પર્યાપ્તિ, શ્વાસોદ્વાસ પર્યાપ્તિ, જ્ઞાપા પર્યાપ્તિ અને
મનઃ પર્યાપ્તિ એ ઠ પર્યાપ્તિ જાણવી ॥

૬ ઠઠે વોલે પાંચ ઇન્દ્રિય તથા મનવલ, વચનવલ
અને કાયવલ એ ત્રણ વલ એવં ગ્રાઠ અને નવમો શ્વા
સોદ્વાસ તથા દશમું આયુ એ દશ પ્રાણ જાણવા ॥

૭ સાતમે બોલે ઔદારિક શરીર, વૈક્રિય શરીર, આહારક શરીર, તેજસ શરીર અને કાર્મણ શરીર એ પાંચ શરીર જાણવા ॥

૮ આઠમે બોલે સત્યમનોયોગ, અસત્ય મનોયોગ, મિશ્ર મનોયોગ, અને વ્યવહાર મનોયોગ એ મનના ચાર યોગ તથા સત્ય વચનયોગ, અસત્ય વચનયોગ, મિશ્ર વચનયોગ અને વ્યવહાર વચનયોગ એ ચાર વચનના યોગ તથા ઔદારિક કાયયોગ, ઔદારિક મિશ્ર કાયયોગ, વૈક્રિય કાયયોગ વૈક્રિયમિશ્ર કાયયોગ, આહારક કાયયોગ, આહારક મિશ્ર કાયયોગ અને કાર્મણ કાયયોગ એ સાત કાયના યોગ એવ સર્વમલી પંદર યોગ જાણવા ॥

૯ નવમે બોલે મતિજ્ઞાન, શ્રુતજ્ઞાન, અવધિજ્ઞાન, મન પર્યવજ્ઞાન અને કેવલજ્ઞાન એવ પાંચજ્ઞાન તથા મતિઅજ્ઞાન, શ્રુતઅજ્ઞાન અને વિજ્ઞંગજ્ઞાન એવ ત્રણ અજ્ઞાન તથા ચક્રુદર્શન, અચક્રુદર્શન, અવધિદર્શન અને કેવલદર્શન એવ ચાર દર્શન મલી બાર ઉપયોગ ॥

૧૦ દશમે બોલે જ્ઞાનાવરણીય કર્મ, દર્શનાવરણીય કર્મ, વેદનીય કર્મ, મોહનીય કર્મ, આયુકર્મ, નામકર્મ, ગોત્રકર્મ અને અતરાય કર્મ એ આઠ કર્મ ॥

૧૧ અગીઆરમે વોલે મિથ્યાત્વ ગુણઠાણુ શાર્શ્વા
 દન ગુણઠાણુ મિશ્ર ગુણઠાણુ, અવચ્ચિસન્ધકૂટ્ટિ ગુ
 ણઠાણુ, દશવિરતિ ગુણઠાણુ પ્રમત્ત ગુણઠાણુ, અપ્રમ
 ત્ત ગુણઠાણુ નિવૃત્તિવાદર ગુણઠાણુ, અનિવૃત્તિવાદર
 ગુણઠાણુ, સૂદ્ધમસંપરાય ગુણઠાણુ, ઉપશાતમોહ ગુણ-
 ઠાણુ, ક્ષીણમોહ ગુણઠાણુ, સયોગીકેવલી ગુણઠાણુ,
 અને અયોગીકેવલી ગુણઠાણુ એવ ચોદ ગુણઠાણા ॥

૧૨ ચારમે વોલે જીવ શબ્દ, અજીવ શબ્દ અને
 મિશ્રશબ્દ એ ત્રણ વિષય શ્રોત્રેન્દ્રિયના ઠે તથા કાલો,
 નીલો, પીલો, રાતો અને ધોલો એ પાંચ વિષય ચક્ષુરિં
 દ્રિયના ઠે તથા સુરજિગધ અને દુર્જિગધ એ બે વિષય
 ઘ્રાણેન્દ્રિયના ઠે તથા કમ્બો, કપાયલો, ખાટો, મીઠો
 અને તીલો એ પાંચ વિષય રસેન્દ્રિયના ઠે તથા સુવા-
 લો, ઘરઘરો, હલ્લો, જારે, શીત, ગુણ, લૂલો અને
 ચોપમ્બો એ આઠ વિષય સ્પર્શેન્દ્રિયના ઠે એવં સર્વ મલી
 પાંચે ઇન્દ્રિયના ત્રેવીશ વિષય જાણવા ॥

૧૩ ચેરમે વોલે જીવને અજીવ કરી આણે તે
 મિથ્યાત્વ, અજીવને જીવ કરી જાણે તે મિથ્યાત્વ,
 ધર્મને અધર્મ કરી જાણે તે મિથ્યાત્વ, અધર્મને ધર્મ
 કરી જાણે તે મિથ્યાત્વ, સાધુને અસાધુ કરી સદહે

તે મિથ્યાત્વ, અસાધુને સાધુ કરી સદ્દે તે મિથ્યાત્વ
 સવરજ્ઞાવ સેવન રૂપ મોક્ષમાર્ગ તેને ઝન્માર્ગ કરી
 સદ્દે તે મિથ્યાત્વ, વિપયાદિ સેવનરૂપ ઝન્માર્ગ તે
 મોક્ષમાર્ગ કરી સદ્દે તે મિથ્યાત્વ, વાયરો
 રૂપી પદાર્થને અરૂપી કરી સદ્દે તે મિથ્યાત્વ, મોક્ષ
 દિક અરૂપી પદાર્થને રૂપી કરી સદ્દે તે મિથ્યાત્વ એ
 દશ પ્રકારના મિથ્યાત્વ જાણવા ॥

૧૪ ચૌદમે બોલે નવ તત્ત્વના જાણપણા વિષે
 એકશોને પંચર બોલ ધારણા તે કહે છે

॥પ્રથમ જીવ તત્ત્વના ચૌદ બોલ કહે છે એક સૂક્ષ્મ
 એકેદ્રિય, બીજા વાદર એકેદ્રિય, ત્રીજા બેદ્રિય, ચોથા
 ત્રેદ્રિય, પાંચમા ચતુરેદ્રિય, ઊઠા અસન્નિ પંચેદ્રિય,
 અને સાતમા સન્નિ પંચેદ્રિય, એ સાત જાતિના જીવ છે
 તેને એક પર્યાંતા અને બીજા અપર્યાંતા એમ બે બે જોડે
 કરતા ચૌદ જોડ જીવના થાય છે ॥

॥બીજા અજીવતત્ત્વના ચૌદ બોલ કહે છે ધર્માસ્તિ
 કાયનો સ્વધ, દેશ અને પ્રદેશ એ ત્રણ જોડ તથા અધર્માસ્તિ
 કાયનો સ્વધ, દેશ અને પ્રદેશ એ ત્રણ જોડ તથા આકાશ
 શાસ્તિકાયનો સ્વધ, દેશ અને પ્રદેશ એ ત્રણ જોડ અને
 કાલદ્રવ્યનો એક જ જોડ એવું દશ જોડ અરૂપી અજીવન

પ્રયા તેની સાથે પુરુષના સ્વં, દેશ, પ્રદેશ અને પરમાણુ
 ૫ ચાર જેદરૂપી છે તે મેલવતા ચોદ જેદ થાય છે ॥

॥ પુણ્ય નવ પ્રકારે બંધાય છે તે નવ જેદ લખિયે
 ઠેયે અન્નપુણે, પાણપુણે, લેણપુણે, સેણપુણે, વઢપુણે,
 મનપુણે, વયપુણે, કાયપુણે અને નમસ્કાર પુણે એકનવ ॥

॥ પાપ અઢાર પ્રકારે બંધાય છે તે લખીયે ઠેયે.
 પ્રાણાતિપાત, મૃયાવાદ, અદત્તાદાન, મૈથુન, પરિગ્રહ,
 ક્રોધ, માન, માયા, લોભ, રાગ, દ્વેષ, કલહ, અજ્યા
 રુચાન. પૈશૂન્ય, રતિ અરતિ, પરપરિવાદ, માયા મૃયા
 વાદ, મિથ્યાત્વશબ્દ્ય એવં અઢાર જેદ થયા ॥

॥ આશ્રવ વીસ પ્રકારે કહે છે ૧ મિથ્યાત્વાશ્રવ, ૨
 અવતાશ્રવ, ૩ પ્રમાદાશ્રવ, ૪ કપાયાશ્રવ ૫ યોગાશ્ર
 વ, ૬ હિસા કરવી તે પ્રાણાતિપાતાશ્રવ, ૭ મૃયાવાદા
 શ્રવ, ૮ ચોરી કરવી તે અદત્તાદાનાશ્રવ, ૯ કુશીલા
 શ્રવ, ૧૦ પરિગ્રહ રાખવું તે પરિગ્રહાશ્રવ, શ્રોત્રેંદ્રિ
 યને મોકલી રાખે તે શ્રોત્રેંદ્રિયાશ્રવ, ૧૧ ચક્ષુરિંદ્રિ
 યને મોકલી રાખે તે ચક્ષુરિંદ્રિયાશ્રવ, ૧૨ ઘ્રાણેંદ્રિ
 યને મોકલી રાખે તે ઘ્રાણેંદ્રિયાશ્રવ, ૧૩ રસેંદ્રિ-
 યને મોકલી રાખે તે રસેંદ્રિયાશ્રવ, ૧૪ સ્પર્શેંદ્રિયને
 મોકલી રાખે તે સ્પર્શેંદ્રિયાશ્રવ, તેમજ મનાદિકાશ્રવ

(६)

एने मोकला राखे ते १६ मनाश्रव, १७ वचनाश्रव,
अने १८ कायाश्रव, १९ जमोपकरणलेवा मूकवानी
अजयणा करे ते जमोपकरणाश्रव, २० सुचिकुसंग
सेवनकरे ते कुसंगाश्रव एव वीश जेद थया ॥

॥ संवरना वीश जेद कहे ठे १ समकीत सवर,
२ व्रतपञ्चकाण सवर, ३ अप्रमाद संवर, ४ अकपाय
संवर, ५ अयोग संवर, ६ प्राणातिपात सवर, ७ मृ
पावाद न बोले ते सवर, ८ अदत्त न लोये ते सवर,
९ मैथुन न सेवे ते सवर, १० परियह न राखे ते सवर,
११ श्रोत्रेंद्रियने वश करे ते सवर, १२ चक्षुरिंद्रियने
वश करे ते सवर, १३ घ्राणेंद्रियने वश करे ते सवर,
१४ स्पर्शेंद्रियने वश करे ते सवर, १५ मन वश करे
ते मन सवर, १६ वचन वश करे ते वचन संवर, १७
काय वश करे ते काय सवर, १८ जमोपकरणनी अ
जयणा न करे ते सवर, २० सुचि कुसंग न सेवे ते
संवर ॥

॥ निर्जाराणा वार जेद कहे ठे, १ अनशन तप,
२ ऊणोदरी तप, ३ वृत्तिसंक्षेप तप, ४ रसत्याग तप,
५ कायक्लेश तप, ६ सखीनता तप, ७ प्राथश्चित्त

तप, ८ विनय तप, ९ वयावृत तप, १० सज्जाय तप,
११ ध्यान तप, १२ कायोत्सर्ग तप, एव चार ॥

॥ बंध तत्त्वना चार जेद कहे ठे प्रकृति बंध, स्थि
ति बंध, अनुजाग बंध अने प्रदेश बंध एव चार थया ॥

॥ मोक्ष तत्त्वना चार जेद कहे ठे. एक ज्ञान, बीजो
दर्शन, त्रीजो चारित्र अने चोथो तप ए नव तत्त्वना
जाणपणा आश्रयो एकसोने पन्नर बोल कथा ॥

१५ पन्नरमे बोले द्रव्यात्मा, कपायात्मा, योगात्मा,
उपयोगात्मा, ज्ञानात्मा, दर्शनात्मा, चारित्रात्मा अने
वीर्यात्मा ए आठ प्रकारना आत्मा कथा ठे ॥

१६ शोलम बोले १ असुरकुमार, २ नागकुमार,
३ सुवर्णकुमार, ४ विद्युत्कूमार, ५ अग्निकुमार, ६
दीपकुमार, ७ दिशाकुमार, ८ उदधिकुमार, ९ स्त
नितकुमार, १० वायुकुमार ए दश जुवनपतिना दश
दमक तथा सात नारकीनो एक दमक तथा पृथ्वी
काय, अपकाय, तेजकाय, वायुकाय अने वनसरति
काय ए पाच आवरना पाव दमक तथा वैदिय, तेंद्रि
य अने चउरिंद्रिय ए त्रण विरुलेंद्रियना त्रण दमक
एवं उंगणीश थया अने वीशमुं तिर्यंच पचेंद्रियनुं,
एकवीशमुं मनुष्यनुं, बावीशमुं व्यतरिक देवोनु, त्रे

(८)

वीशमु ज्योतिषी देवोनुं अने चोवीशमुं वैमानिक
देवोनु एवं चोवीश द्रुक जाणवा ॥

१४ सत्तरमें बोले कृष्ण लेश्या नील लेश्या का
पोत लेश्या, तेजोलेश्या, पद्मलेश्या अने शुक्ल लेश्या
ए व लेश्या जाणवी ॥

१५ अठारमें बोले मिथ्यादृष्टि, सममिथ्या एट
ले मिथ्यादृष्टी अने समकीतदृष्टि ए व दृष्टि जाणवी
१६ उगणीशमें बोले आर्चध्यान, रौद्रध्यान, धर्म
ध्यान अने शुक्लध्यान ए चार ध्यान जाणवा ॥

२० बीशमें बोले धर्मास्तिकायादि व द्रव्य वे ते
त्रीश बोले उन्नयीये ते कहे वे निहा प्रथम धर्मास्ति
काय द्रव्य ते द्रव्यथकी एक द्रव्य, क्षेत्र थकी चौदरा
ज लोक प्रमाण, फाज थकी आदि अंत रहित, जाव
थकी अरूपी, गुणथकी जीवपुरुजने चालवानु सहाय
आपनार, ए पाच बोले धर्मास्तिकायने उलखीये ॥

॥ अधर्मास्तिकाय पण द्रव्यथकी एक द्रव्य, क्षेत्र
थकी चौदराज लोक प्रमाण, कालथकी अनादि
अनंत, जावथकी अरूपी अने गुणथकी स्थिर रहेना
रने सहाय आपनार ए पाच बोले उलखीये ॥

आकाशास्तिकाय द्रव्यथकी एक द्रव्य, क्षेत्रथ

(ए)

की लोकालोक प्रमाण, काल थकी अनादि-अनंत, जावथकी अरूपी अने गुणथकी अवकाश आपनार ए पाच बोले उलखीये ॥

॥ कालद्रव्य द्रव्यथकी एक द्रव्य, क्षेत्रथकी अढीछीप प्रमाण, कालथकी अनादि अनंत, जावथकी अरूपी, गुणथकी वर्तना लक्षण ए पाच बोले उलखीये

॥ पुज्जलास्तिकायद्रव्य. द्रव्यथकी अनंता द्रव्य, क्षेत्रथकी चौदराजलोक प्रमाण, कालथकी अनादि अनंत, जावथकी रूपी अने गुणथकी पूरण गहन, समण परण, विध्वंसण लक्षण, ए पाच बोले उलखीये ॥

॥ जीवास्तिकायद्रव्य द्रव्यथकी अनंता द्रव्य, क्षेत्रथकी चौदराजलोक प्रमाण कालथकी अनादि अनंत, जावथकी अरूपी अने गुणथकी चेतन गुण लक्षण, ए पाच बोले उलखीये एव सर्व मली त्रीश बोले थवा ॥

२१ एकवीशमे बोले एक जीवराशि अने बीजी अजीवराशि ए वे राशि जाणवी ॥

२२ बावीशमे बोले श्रावकना वारवत कहेठे तिहां पहेले व्रते ब्रसजोवने हूणे नही अने स्थावर जीवनी मर्यादा करे, बीजे व्रते पाच मोटका जुठ बोले नही, त्रीजे व्रते मोटकी चोरी करे नही, चौथे व्रते परस्त्री

नो त्याग करे अने पोतानीस्त्रीनी मर्यादा करे, पांचमं
व्रतं परिग्रहणी मर्यादा करे, ठठे व्रतं दिशिनी मर्यादा
करे, सातमे व्रते पन्नर कर्मादाननी मर्यादा करे, आठ
मे व्रते अनर्थदंमनी मर्यादा करे, नवमे व्रते सामायिक
करे, दशमे व्रते देशावकाशिक करे, अगीश्वरमे व्रते पो
सह उपवास करे, वारमे वने साधु मुनिराजने सृजतो
शुद्ध आहार पाणी आपे, एव वार व्रत जाणवा ॥

२३ त्रेवीशमे बोले साधुना पाच महाव्रत कहेवे.
साधुजी, मने वचने कायाये करी कोइ जीवने सर्वथा
प्रकारे पोते हणें नही, हणावे नही अने हणताने रुकुं
जाणें नही ते प्रथम प्राणातिपात विरमव्रत जाणवुं

॥ साधु महाराज, मने वचने कायाये करी सर्व
था प्रकारे पोते जुहुं बोले नही, बीजाने जुहुं बोलावे
नही अने जुहु बोलताने रुकुं जाणें नही ते बीजु मृ
षावाद विरमण व्रत जाणवु ॥

॥ साधुजी मने वचने कायाये करी सर्वथा प्रका
रे पोते चोरी करे नही, बीजापासे करावे नही अने
करता प्रत्ये अनुमोदे नही ते त्रीजु अदत्तादान विर
मणव्रत जाणवु ॥

॥ સાધુજી, મને વચને કાયાયે કરી સર્વથા પ્રકારે
મૈથુન પોતે કરે નહી, વીજા પાસે કરાવે નહી. અને
કરતાને રુઠું જાણે નહી તે ચોથું બ્રહ્મચર્યવ્રત ॥

॥ સાધુજી, મને વચને કાયાયે કરી સર્વથા પોતે
પરિગ્રહ રાખે નહી, વીજાને રાખાવે નહી, અને રાખતાને
રુઠું જાણે નહી તે પાંચમું પરિગ્રહ વિરમણ વ્રત ॥

॥ હવે એ પાંચ મહાવ્રતના જાંગા કહે છે ॥

॥ પહેલા પ્રાણાતિપાત વિરમણ વ્રતના જાંગા
અમ્બાશી થાય તે કહે છે.

એ પૃથ્વીકાયને હણે નહી, હણાવે નહી અને હણતાને
રુઠું જાણે નહી તેના મન, વચન અને કાયા એ
ત્રણ યોગે કરી નવ જાંગા થાય.

એ અપકાયને હણે નહી હણાવે નહી અને હણતાને
રુઠું જાણે નહી મન, વચન, કાયાયે કરી

એ તેજકાયને હણે નહી, હણાવે નહી અને હણતાને
રુઠું જાણે નહી મન, વચન અને કાયાયે કરી.

એ વાયુકાયને હણે નહી, હણાવે નહી અને હણતાને
રુઠું જાણે નહી મન, વચન અને કાયાયે કરી

એ વનસ્પતિકાયને હણે નહી, હણાવે નહી, હણતાને
રુઠું જાણે નહી મન, વચન અને કાયાયે કરી.

એ બે ઇન્દ્રિયને હણે નહીં, હણાવે નહીં અને હણતાને
 રુઠું જાણે નહીં મન, વચન અને કાયાયે કરી ;
 એ ત્રેન્દ્રિયને હણે નહીં, હણાવે નહીં અને હણતાને
 રુઠું જાણે નહીં મન, વચન અને કાયાયે કરી
 એ ચૌરિન્દ્રિયને હણે નહીં, હણાવે નહીં અને હણતાને
 રુઠું જાણે નહીં મન, વચન અને કાયાયે કરી
 એ પંચેન્દ્રિયને હણે નહીં, હણાવે નહીં અને હણતાને
 રુઠું જાણે નહીં મન, વચન અને કાયાયે કરી

ધીજા મૂઘવાદ વિરમણ વ્રતના જાગા

ઠગીશ થાય તે કહે ઠે

એ ક્રોધના આવેશથી અસત્ય બોલે નહીં, બોલાવે ન
 હી, બોલતાને રુઠું જાણે નહીં મન, વચન કાયાથી
 એ હાસ્યથી જુઠું બોલે નહીં, બોલાવે નહીં અને બોલ
 તાને રુઠું જાણે નહીં, વચન અને કાયાયે કરી
 એ જયથી જુઠું બોલે નહીં, બોલાવે નહીં, બોલતાને
 રુઠું જાણે નહીં મન, વચન અને કાયાયે કરી
 એ લોભથી જુઠું બોલે નહીં, બોલાવે નહીં, બોલતાને
 રુઠું જાણે નહીં મન, વચન અને કાયાયે કરી

ત્રીજા અદત્તાદાન વિરમણવ્રતના જાગ્યા

ચોપન થાય તે કહેવે.

- ૧ અદ્વ્ય ચોરી કરે નહી, કરાવે નહી અને કરતાને
 રુઝુ જાણે નહી મન, વચન અને કાયાયે કરી
 ૨ ઘણી ચોરી કરે નહી, કરાવે નહી અને કરતાને
 રુઝુ જાણે નહી મન, વચન અને કાયાયે કરી
 ૩ ન્હાની ચોરી કરે નહી, કરાવે નહી અને કરતાને
 રુઝુ જાણે નહી મન, વચન અને કાયાયે કરી
 ૪ મહોટી ચોરી કરે નહી, કરાવે નહી, અને કરતાને
 રુઝુ જાણે નહી મન, વચન અને કાયાયે કરી
 ૫ સચિત્ત વસ્તુની ચોરી કરે નહી, કરાવે નહી કર
 તાને રુઝુ જાણે નહી મન, વચન, કાયાયે કરી.
 ૬ અચિત્ત વસ્તુની ચોરી કરે નહી, કરાવે નહી, કર
 તાને રુઝુ જાણે નહી મન, વચન, કાયાયે કરી.

ચોથા મૈથુન વિરમણવ્રતના જાગ્યા સત્તાવીશ
 થાય તે કહેવે.

- ૧ દેવતાની સ્ત્રીને જોગવે નહી, જોગવાવે નહી, જોગ
 વતાને રુઝુ જાણે નહી મન, વચન, કાયાયે કરી.
 ૨ મનુષ્યની સ્ત્રીને જોગવે નહી, જોગવાવે નહી અને
 જોગવતાને રુઝુ જાણે નહી મન, વચન અને કાયાયે કરી.

ए तिर्यचनी खीने जोगवेनही, जोगवावे नही अने
जोगवताने रुकु जाणे नही मन, वचन, कायाथी

॥ पाचमा परिग्रह विरमणव्रतना जागा चो

पन थाय ते कहे ठे

ए अल्प परिग्रह राखे नही, रखावे नही, अने राखता
ने रुकु जाणे नही मन, वचन, अने कायाये करी.

ए घणो परिग्रह राखे नही, रखावेनही अने राखताने
रुकु जाणे नही मन, वचन अने कायाये करी.

ए न्हानो परिग्रह राखे नही, रखावे नही, अने राख
ताने रुकु जाणे नही मन, वचन, अने कायाथी.

ए महोदो परिग्रह राखे नही, रखावे नही, अने राख
ताने रुकु जाणे नही मन, वचन, अने कायाथी

ए सचित्त वस्तुनो परिग्रह राखे नही, रखावे नही अने
राखताने रुकु जाणेनहीमन, वचन, अने कायाथी.

ए अचित्त वस्तुनो परिग्रह राखे नही, रखावे नही अ
ने राखताने रुकु जाणे नही मन, वचन, कायाथी.

॥ एम ए पाचे महाव्रतना मळो २५२ जागा अया.
२४ चोवीशमे वीळे व्रतना जागार्जणपच्चाश कहेटे.

तिहा प्रथम एक करणने एक योगथी नव जागा था

यत्ते कहे ठे १ मने करी करुं नही, २ वचने करी करुं नही, ३ कायाये करी करुं नही, ४ मने करी करावुं नही, ५ वचने करी करावुं नही, ६ कायाये करी करावुं नही, ७ मने करी अनुमोडुं नही, ८ वचने करी अनुमोडु नही, ९ कायाये करी अनुमोडुं नही

॥ हवे एक करणने वे योगथी नव ज्ञांगा थाय ते कहे ठे १ मने करी वचने करी करुं नही, २ मने करी कायाये करी करुं नही, ३ वचने करी कायाये करी करुं नही, ४ मने करी वचने करी करावु नही, ५ मने करी कायाये करी करावुं नही, ६ वचने करी कायाये करी करावुं नही, ७ मने करी वचने करी अनुमोडुं नही, ८ मने करी कायाये करी अनुमोडु नही, ९ वचने करी कायाये करी अनुमोडुं नही. ॥

हवे एक करणने त्रण योगथी त्रण ज्ञांगा थाय ते कहे ठे. १ मने वचने अने कायाये करी करुं नही, २ मने वचने अने कायाये करी करावु नही, ३ मने, वचने अने कायाये करी अनुमोडुं नही ॥

॥ हवे वे करण अने एक योगथी नव ज्ञांगा थाय ते कहे ठे १ मने करी करुं नही, करावुं नही, २ वचने करी करुं नही करावुं नही, ३ कायाये करी करुं नही

करावुं नहीं, ४ मने करी करु नहीं, अनुमोदुं नहीं ५ वचने करी करु नहीं अनुमोदु नही, ६ कायाये करी करुं नहीं अनुमोदु नही, ७ मने करी करावु नही अनुमोदु नही, ८ वचने करी करावु नही अनुमोदु नही, ९ कायाये करी करावु नही अनुमोदु नही ॥

॥ हवे वे करण अने वे योगथी नवजांगा थाय ते कहे ठे १ करुं नहीं करावु नही मने करी वचने कर २ करु नहीं करावुं नहीं मने करी कायाये करी ३ करु नहीं करावु नही वचने करी कायाये करी ४ करु नहीं अनुमोदुं नहीं मने करी वचने करी, ५ करु नहीं अनुमोदु नही मने करी कायाये करी ६ करुं नहीं अनुमोदु नही वचने करी कायाये करी ७ करावुं नहीं अनुमोदुं नहीं मने करी वचने करी ८ करावु नही अनुमोदुं नहीं मने करी कायाये करी ९ करावु नही अनुमोदुं नहीं वचने करी कायाये करी ॥

॥ हवे वे करण अने त्रण योगथी जागा त्रण थाय ते कहे ठे १ करु नही करावुं नहीं मने करी वचने करी कायाये करी, २ करु नही अनुमोदु नही मने करी वचने करी कायाये करी, ३ करावुं नहीं अनुमोदुं नहीं मने करी वचने करी कायाये करी ॥

॥ हवे त्रण करण अने एक योगथी त्रण जांगा थाय ते कहे ठे १ करु नही करावुं नही अनुमोडु नही मने करी, २ करु नही करावुं नही अनुमोडु नही वचने करी, ३ करु नही करावुं नही अनुमोडु नही कायाये करी ॥

हवे त्रण करण अने वे योगथी त्रण जांगा थाय ते कहे ठे १ करु नही करावु नही अनुमोडुं नही मने करी, वचने करी, २ करु नही करावुं नही अनुमोडु नही मने करी कायाये करी, ३ करु नही करावुं नही अनुमोडुं नही वचने करी, कायाये करी ॥

॥ हवे त्रण करण अने त्रण योगथी एक जागो थाय ते कहे ठे १ मने करी वचने करी कायाये करी करु नही करावुं नही अनुमोडुं नही ॥

॥ सरवाले एक करणने एक योगथी नव, एक करणने वे योगथी नव. एक करणने त्रण योगथी त्रण तथा वे करणने एक योगथी नव, वे करणने वे योगथी नव, वे करणने त्रण योगथी त्रण तथा त्रण करणने एक योगथी त्रण, त्रण करणने वे योगथी त्रण अने त्रण करणने त्रण योगथी एक एवं ४८ जांगा यया ॥

२५ पच्चीसमे बोले पाच चारित्रनां नाम कहे ठे. ३

सामायिक चारित्र, वीजो वेदोपस्थापनीय चारित्र
त्रीजो परिहारविशुद्धि चारित्र, चोद्यो सूक्ष्म संपराय
चारित्र अने पाचमो यथाख्यात चारित्र एव पाच ॥

२६ ठवीशमे बोले नैगमनय, संग्रहनय, व्यवहार
नय, रूजुसूत्रनय, शब्दनय, समन्निरूढनय अने एव
चूतनय ए सात नय जाणवा

२७ सत्तावीशमे बोले नामनिक्षेप, स्थापनानि
क्षेप, द्रव्यनिक्षेप अने ज्ञाननिक्षेप ए चार निक्षेपो
जाणवा

अठावीशमे बोले उपसमसमकित, द्वायोपश-
समसमकित, द्वायिकसमकित, शास्त्रादनसमकित अने
वेदक समकित ए पाच समकित जाणवा, ॥

२९ उगणत्रीसमे बोले शृंगाररस, वीररस, करु-
णा रस, हास्यरस, रौद्ररस, ज्ञानकरस अद्भूतरस,
विजत्सरस अने शातरस ए नवरस जाणवा ॥

३० त्रीसमे बोले १ वरुनीपीप, २ पीपलनीपीपु
३ जंवरना फल, ४ पीपरीनीपीपु, ५ कटुवरना फल
६ मधु, ७ माखण, ८ मास, ९ मदिरा, १० हिम
११ विष ते अफिण, सोमल प्रमुख, १२ करहा ते रो
यमा १३ सर्व जातनी काची माटी, १४ रात्रिजोजन,

(૧૯)

૧૫ બહુવીજ ફલ, ૧૬ અનંતકાય કંદમૂલ ફલ,
૧૭ વોનાનુ અથાણુ, ૧૮ કાચા ગોરસમાં કરેલા
વના, ૧૯ વેંગણ રીંગણા, ૨૦ જેનુ નામ ન જાણતા
હોશ્યેં ણવા અજાણ્યાં ફલ ફૂલ, ૨૧ તુઘ્નફલ તે ચણી
વોર તથા કુશલી વસ્તુ અત્યંત કાચાં ફલ, તથા પી
લૂના પીચૂ પ્રમુખ ૨૨ ચલિત રસ તે સફેદું અન્ના
દિક જેનુ કાલ પૂરો થયાથી સ્વાદ વદ્વ્યું હોય, રસ
ચલિત થઈ ગયું હોય તે. ૨૩ વાવીશ અન્નદય વર્જાવા
તેના નામ જાણવા ॥

૨૧ એકત્રીશમે વોલે એક ડ્રવ્યાનુયોગ, બીજો ગણિ
તાનુયોગ, ત્રીજો ચરણકરણાનુયોગ અને ચોથો ધર્મ
કથાનુયોગ એ ચાર અનુયોગ જાણવા ॥

૨૨ વત્રીશમે વોલે એક દેવતત્ત્વ, બીજો ગુરુતત્ત્વ
અને ત્રીજો ધર્મતત્ત્વ એ ત્રણ તત્ત્વ જાણવાં ॥

૨૩ તેત્રીશમે વોલે કાલ, સ્વચાવ, નિયત, પૂર્વકૃત તે
કર્મ અને પુરુષકાર તે ઇદ્યમ એ પાંચ સમવાય જાણવા.

૨૪ ચોત્રીશમે વોલે એક ક્રિયાવાદીના એકસો
અંશી જ્ઞેદ, બીજા અક્રિયાવાદીના ચોરાશી જ્ઞેદ, ત્રીજા
વિનયવાદીના વત્રીશ જ્ઞેદ અને ચોથા અજ્ઞાન વાદી
ના સઠ્ઠસઠ જ્ઞેદ. છરીવે ચાર પ્રકારના પાલંકીનું જે

तेना सर्व मलो त्रणशे ने त्रेसठ जेद श्रीसूयगगा
सूत्रयो जाणवा ॥

३५ पात्रारामे बोले श्रावकना एकवीश गुण कही
देखामे ते १ कुडमनि वालो न होय पण गनीर
होय, २ पाचेंद्रि स्पष्ट होय रूपवत होय एटले अं
गोपाग सपूरण होय, ३ सौम्यप्रकृति वालो होय,
स्वज्ञावे अपाप कर्मि होय. ४ सर्वदा सदाचारी होय
माटे सर्व लोकने वल्लज होय, प्रशंसा करवा योग्य
होय, ५ सक्लिष्ट परिणामथी रहित होय, क्रूर चित्त
वालो न होय, ६ इह लोक परलोकना अपायथी
एटले कष्टथी वीहितो रहे तथा अपयशथी वीहितो
रहे, ७ अशठ होय परने ठगे नही, ८ दाक्षिण्यता
वालो होय परनी प्रार्थना जंग करे नही, ९ स्वकुला
दिकनो लज्जावत होय अकार्य वर्जक होय, १० दया
वंत होय, ११ सौम्यदृष्टि वालो होय, १२ गुणी जी
वोनो परुपाति होय, १३ जलि धर्म कथानो उपदेश
करनार होय, १४ सुशीलादि एवा अनुकूल परिवार
युक्त होय, १५ उमा विचार वालो दीर्घदर्शि होय, १६
पक्षपात रहित पणे गुण दोष विशेषनो जाण होय,
१७ वृद्ध पुरुषो जे परिणत मतिवाला तेने सेवनारो

(२१)

तेनी अनुजाइयें चाँलनारो होय, १८ गुणाधिक पुरु
पनो विनय करनारो होय, १९ कस्या गुणनो जाण
होय, २० निलोँजी थको पोतानो मेले परोपकार करे,
२१ लब्धलक्ष तै धर्मानुष्ठान व्यवहारनो लक्ष जेने
प्राप्त थयो होय, ९ एकवीश गुण जेमा होय ते प्राणी
धर्मरूपरत्नपामवानी योग्यतावंत कहैवाय ९ एकवीश
गुण श्रावकना जाणवा ॥ इति पात्रीश बोल स ॥ ११ ॥

॥ अथ शीखामणना बोल ॥

- १ कोइपण शुद्धकार्य करता विलंब न करवो
- २ मतलब विना लवारो न करवो,
- ३ ज्ञानी थइने गर्व करवो नही
- ४ वनता सुधी क्रमा अवश्य धारण करवो
- ५ घरनुं गुह्य कोइने कहैवुं नही,
- ६ स्त्री तथा पुत्रनी कुवात कोइने कहैवो नही.
- ७ मित्रथी काइपण अतर राखवो नही
- ८ कुमित्रनो विश्वास न करवो
- ९ प्रेम राखनारी स्त्रीनो पण विश्वास न करवो.
- १० कोइपण कार्य करवु ने विचारोने करवुं
- ११ मात, पिता, गुरु तथा महोटापुरुषनो विनय करवो
- १२ स्त्रीने गुह्यनी बात कहैवी नही.

(११)

- १३ पेट जरायाथी जोजननो संतोष न करवो,
- १४ विद्या जणवामां संतोष न करवो.
- १५ दान देतां अकलावु नही.
- १६ तपश्या करवामा पातुं हठवुं नही
- १७ ग्रहण करेली प्रतिज्ञा जंग करवी नही,
- १८ अन्यायथी अव्य उपार्जन करवुं नही.
- १९ शरीरनु बल विचास्या विना युद्ध करवुं नही.
- २० माठा कार्यथी निवर्त्तवु
- २१ दु खना समये धैर्य तजवु नही
- २२ बगलानी पेरे इन्द्रियो गोपवी राखवी
- २३ कुकुरानी पेठे प्रजाते सहुथी बहेलु उठवु
- २४ अंगथी प्रमाद दूर करवो
- २५ निद्रा चेतता करवी
- २६ चिं-बेलु कार्य पार पड्याविना कोइने कहेवुं नही
- २७ सासरे चउराइ धारण करवो अने मुरखाइ तजव
- २८ गुण लेवामा प्रयत्न करवो
- २९ नीच नरथी पण उत्तम विद्या लेवी
- ३० सरखा साथे प्रीति करवी
- ३१ क्लेशने स्थानके मौनपणुं धारण करवुं
- ३२ महोटा साथे वैर करवुं नही

(३३)

- ३३ खेवरुदेवरुमां, जोजनमां, विद्याज्जणवामां, व्या
पारमा अने वैद्य आगल लाज करवी नही.
- ३४ क्लेशस्थानके उजुं रहेवुं नही.
- ३५ अग्नि, गुरु, ब्राह्मण, गाय, कुमारी अने शास्त्रना
पुस्तक पटलाने पग लगारुवा नही.
- ३६ घी, तेल, दही, दूध, प्रमुख उधारु मूकवा नही
- ३७ वैद्य, अग्निहोत्री, राजा, नदी, व्यापारी वाणीयो
ए पाच ज्या न होय त्या वस्तुं नही.
- ३८ नीचथी विवाद करवो नही
- ३९ जे थकी जीवने जोखम थाय ते वनपण वर्जवु.
- ४० शत्रुनी उपर परा निर्दय थवुं नही
- ४१ मूर्ख, कायर, अजिमाती, अन्यायी, अने दुष्ट ए
टलाने स्यामी करवा नही
- ४२ मूर्खने हितोपदेश देवो नही,
- ४३ परस्त्रीने सर्वदा वर्जवी
- ४४ इंद्रियो सर्वथा वश राखवी
- ४५ मूर्ख मित्र करवो नही
- ४६ लोचनीने दुःखथी वश करवो.
- ४७ ठती शक्तिये परनी आशा जग करवी नही.
- ४८ गुण विना मात्र आरुंवरथी रीजवुं नही.

- ૪૯ રાજા રીકે તો પણ વિશ્વાસ કરવો નહીં.
 ૫૦ એક અકુર શિખવનારને પણ ગુરુ 'કરી માનવો.
 ૫૧ પાણી ગલીને તથા જોડને પીવું
 ૫૨ પ્રાણાતે પણ સત્ય બોલવું વર્જવું નહીં
 ૫૩ પોતાના અવગુણ શોધી કાઢામવા
 ૫૪ રાજાની સ્ત્રી, ગુરુની સ્ત્રી, મિત્રની સ્ત્રી, સાસુ
 અને પોતાની માતા એ પાંચ માતા જાણવી
 ૫૫ કાર્ય તથા સત્કાર વિના કોઈને ઘેર જાવું નહીં
 ૫૬ વચનનું દારિદ્ર રાખવુંજ નહીં
 ૫૭ લેખણ, પુસ્તક અને સ્ત્રી એ ત્રણ કોઈને આપવા નહીં
 ૫૮ આવક જોડને खરચ કરવો
 ૫૯ હરએક વિદ્યા મુખપાઠે રાખવી
 ૬૦ સ્વામી પ્રસન્ન થયે ગર્વિત થવું નહીં
 ૬૧ કરિયાણુ જોયા વગર હાથો મેલવયો નહીં.
 ૬૨ શત્રુ વાંધનાર તથા બ્રાહ્મણ પ્રમુખને ધીરવું નહીં
 ૬૩ નટ, વિટલેલ વેદ્યા, જુગારીને ડહાંધાર આપવું નહીં
 ૬૪ ગુપ્ત ધન દેવું તો હોશીયારીથી પક્કા વદોચસ્તથી દેવું
 ૬૫ બે ચાર સાક્ષી રાખ્યા વિના ધન આપવું નહીં.
 ૬૬ ડહાંધાર લાવેલું ધન મુદત પહેલાંજ આપવું
 ૬૭ ઘરમાં પૈસા ઠતા દેવું કરવું નહીં

(१५)

- ६८ देवुं होय तो ते आपवाना ऊचममां रद्देवुं.
 ६९ प्रीतिवत्त साथे प्राये लेवरु देवरु करवो नही.
 ७० चोरेखी वस्तु जो सफत मले तो पण लेवी नही
 ७१ छुराचारीने जागीदार करवो नही
 ७२ धांधण करवी नही
 ७३ खात्रीदारने किलीदार करवो
 ७४ आप्थुं लीधुं होय ते लखवामा आलश न करवो
 ७५ नवनवा गुमास्ता महेता (वाणोतर) करवा नही.
 ७६ न्यातमा नम्रता राखवी.
 ७७ स्त्रीने मिष्ट वचनथी घोळाववी.
 ७८ शत्रुने पेटमां पेशी वश करवो
 ७९ मित्र पासे पण शाकी विना थापण मूकवी नही
 ८० एकाद वे महोटानी उलखाण अवश्य करवी
 ८१ वनता सुधी कोशनी साकी जरवी नही.
 ८२ परदेशमां केफी वस्तु सेवन करवी नही
 ८३ उत्सव मूकी, गुरु अने पितानो अपमान करी,
 ठोकराने रोवरावी, हत्या करी, तैयार थयेहुं
 नोजन निजवी, रुदन साजली, मैथुन सेवी
 वामीट करी, समीप आवेलो पर्व अवगणी, द

(२६)

धनो जोजन करी एटछा वाना करी आत्महि-
तेच्छुये परदेश जवुं नही

७४ जे घरमा कोइ माणस न होय ते घरमा न जवुं-

७५ कारण विना पिताना डव्यनी आशा न करवी

७६ परदेशमा आरुंघर धारण करवो

७७ कोइनी वात कोइने कहेवी नही

७८ माता पितानी आज्ञा लोपवी नही.

७९ माता पितानी सेवा चाकरी मन राखी करवो.

८० गुरु अने माता पिताना दररोज पगे दाववा

८१ माता पिता आगल जुठुं बोलवु नही

८२ माता पिताना धर्मादिना मनोरथ पूरण करवा

८३ महोटा जाइने पिता सरिखो जाणवो

८४ जाइनी दुर्दशा दूर करवी, कुमार्गथी निवारवुं

८५ रोगमा, दुष्कालमा, शत्रुना जयमा, अने राज्य

छारमा एटले स्थानके जाइनी सहायता करवी

८६ कोइपण उत्तम कार्यमा जाइने नूलवो नही

८७ नाटककौतुक घणा जनोमा स्त्रीने जोवा देवा नही

८८ स्त्रीपासे सारी रीते सेवा कराववी

८९ स्त्रीने रात्रे बाहेर जवा देवी नही

१०० स्त्री रीसाइ होय तो तरत मनावी छेवी

- १०१ स्त्रीने घरता काममां ड्रव्य थापी वर्त्ताववी
 १०२ उत्सवना दिवसे सगांसंबंधी खुशी जत्रां नही.
 १०३ दुःखपामता एवा सगासंबंधीने सहाय करवुं
 १०४ सगा साथे कदापि विरोध करवो नही
 १०५ जे घरमां एकली स्त्री होय ते घरमां जवुं नही.
 १०६ धर्मना काममा सगाउने जोम्वा.
 १०७ बगासुं खाता, ठीकना उम्कारखातां अने हसतां
 एटले ठेकाणे मुख दाववु नही
 १०८ नंधुं तथा चितु सुंवुं नही.
 १०९ जमता ठीक आवेतो तरत पाणी पीवुं.
 ११० उजे उजे दीसाव करवो नही.
 १११ उजे उजे पाणी पीवु नही
 ११२ सुती वखते ठाती पर हाथ राखवो नही
 ११३ कन्यासाराकुलमाआपत्री, दुखीकुलमांनआपत्री.
 ११४ कन्यानुं ड्रव्य लेवुं नही
 ११५ कन्यानो वरकन्याना वयथी वधारे वयनो करवो
 ११६ रोगी, वृद्ध, मूर्ख, दारिद्र्य, वैरागी, क्रोधी अने
 न्हानी वयनो एटलाने कन्या आपवी नही.
 ११७ महोटो पुरुष घेर आवे तो उजा अइ सन्मान देवुं
 ११८ दोस्तदारी मित्राचारी, पणितो साथे राखवी.

(१८)

- ११९ नवानवा शास्त्रवांचवानो अज्यास जाथु करवो.
 १२० कोइपण अथ जणता अधूरो भूकवो नही.
 १२१ पोताना मुखयी पोतानी प्रशंसा करवी नही.
 १२२ ठता पराक्रमे निरुद्यमी थवु नही
 १२३ कपटीना आभवरनो विश्वास न करवो
 १२४ गइ वस्तुनो शोक न करवो
 १२५ अत्रु होय तेना पण मरण समये समशाने जावु.
 १२६ शूरवीर थइने निर्वलने दु ए देवु नही
 १२७ अति कष्टे पण आत्मघात करवो नही.
 १२८ हास्य करता कोइनु मर्म प्रकाशवु नही
 १२९ हास्य करता कोइ उपर क्रोध
 १३० वे जण विचार करता होय त्या
 १३१ पंच नाकारो करे ते काम करवु
 १३२ माठु काम करी हर्ष पामवु नही
 १३३ तपस्या करी क्षमा धारण कर
 १३४ जणेलु शास्त्र नित्य प्रत्ये स
 १३५ पुरुषे रात्रिये दर्पण जोवु नही
 १३६ सूनु, मैथुन निडा, २१
 १३७ रोटलो आपवो पण उटलो
 १३८ सर्वनी साथे उलखाण

(२९)

१३९ जोजन करवाने एक प्रहर पूरण न थयो होय
एटलामां फरी जोजन करवु नही तेमज, जोज
न कत्या पठी वे प्रहर थाय के फरी जमी लेवु
परंतु वे प्रहरथी उपरांत चूख्यु रहेवुं नही.

१४० स्त्रीना वखाण तेना मरण पठी करवा

१४१ राजा, देव, अने गुरुनी पासे खाली हाथे जवुं नही

१४२ निर्लज स्त्री साथे हास्य न करवुं

१४३ शुज कार्यमां कालविलंब न करवो

१४४ तनूकेथी आवी तरत पाणी पीवु नही

१४५ अर्द्ध रात्रे उंचस्वरे गुह्यनी बातो कहेवी नही.

१४६ जोजननी वच्चे अने अंतमां जल पीवुं

१४७ अजीरण थाय तो एक वे टंक जोजन वर्जवुं.

१४८ हरपना समयमां शोकनी बात तजवी.

१४९ कोइ क्रोधना आवेशथी निष्ठुरवचन आपणने
आवी कहे तो पण न्याय मार्ग मूकवो नही.

१५० माता, पिता, गुरु, शेठ, स्वामी, अने राजा
एटलाना अवगुण बोलवा नही.

१५१ मूर्ख, दुष्ट, अनाचारी, मलीन, धर्मनी निंदा
करनारो, कुशीलीयो, लोप्ती अने चोर एटला
नो संग क्यारे पण करवो नही.

- १५२ अजाण्या माणसनी कीर्ति करवी नही.
 १५३ अजाण्या माणसने पोताना घरमां राखवु नही
 १५४ अजाण्या कुल साथे सगाइ करवी नही.
 १५५ अजाण्या माणसने चाकर राखवो नही
 १५६ पोतार्थी महोटा माणस उपर कोप न करवो
 १५७ महोटा माणस साथे वलेश करवो नही
 १५८ गुणवान माणस साथे वाद न करवो.
 १५९ दारिद्र्य आवे आगळी कमाइनीइछा राखे ते मूर्ख
 १६० पोताना गुणना वखाण करे, ते मूर्ख
 १६१ माथे देवु करीने धर्म करे, ते मूर्ख
 १६२ उधारे धन आपीने मागे नही, ते मूर्ख
 १६३ सज्जन साथे विरोध करे अने पारका लोक साथे
 प्रीति करे ते मूर्ख जाणवो.
 १६४ न्याय मार्गे धन उपार्जन करवुं
 १६५ देश विरुद्ध कार्य न करवु
 १६६ राजाना वेरीनी संगत न करवी
 १६७ घणा माणस साथे विरोध न करवो
 १६८ जळा पनोसीनी पासे रद्देवुं
 १६९ पोतानो धर्म मूकवो नही.
 १७० पोताने आशरे रह्यो होय तेनुं हित करवुं.

૧૭૧ છોટા લેખ લખવા નહીં.

૧૭૨ દેવ ગુરુને વિષે જાતિ રાખવી.

૧૭૩ દીન અને અતિથિની વનતી સેવા કરવી.

૧૭૪ જે જાગ્યમાં હશે તે મલશે એવો જીરોસો રાખીને

જીરમ મૂકી આપવો નહીં

૧૭૫ ચોરીની વસ્તુ લેવી નહીં

૧૭૬ સારી નરસી વસ્તુ ખેલી કરી વેચવી નહીં

૧૭૭ આપદાનું વર્જન કરવા રાજાનો આશ્રય લેવો.

૧૭૮ તપસ્વીને, કવિને, વૈદ્યને, મર્મના જાણને, રસોડા
કરનારને, મંત્રવાદીને અને પોતાના પૂજનીકને
ઘટલાને કોપાવવા નહીં.

૧૭૯ નીચની સેવા આચરવી નહીં

૧૮૦ વિશ્વાસઘાત કરવો નહીં.

૧૮૧ સર્વ વસ્તુનો નાશ થતો હોય તોપણ પોતાની
વાચા અવશ્ય પાલવી.

૧૮૨ ધર્મશાસ્ત્રના જાણ પાસે બેસવું.

૧૮૩ કોઈની નિંદા કરવી નહીં.

૧૮૪ માર્ગે ચાલતાં તંબોલ ન ખાવાં.

૧૮૫ જોપારી ઘાંતે કરી જાંગવી

